

Wstęp do językoznawstwa

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Filologia portugalska		Cykl dydaktyczny 2024/25	
Specjalność -			Kod zajęć 09FPRS.11K.02230.24
Jednostka organizacyjna Wydział Neofilologii			Języki wykładowe polski
Poziom studiów studia pierwszego stopnia			Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów studia stacjonarne			Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów profil ogólnoakademicki			
Koordynator zajęć	Agnieszka Kaliska		
Prowadzący zajęcia	Agnieszka Kaliska		
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Konwersatorium: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 2	

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	przekazanie wiedzy o podstawowych pojęciach z zakresu językoznawstwa ogólnego, typologicznego i porównawczego
C2	przekazanie wiedzy o różnych metodach opisu języka i jego poziomów, wypracowanych przez wybrane teorie językoznawcze
C3	ukazanie praktycznych zastosowań badań językoznawczych
C4	wyrobie u studentów umiejętności rozpoznawania typów struktur morfoskładniowych, zarówno w języku rodzimym, jak i w obcych językach
C5	wyrobie umiejętności rozwiązywania drobnych problemów językoznawczych z zakresu semantyki i morfoskładni i korzystania ze źródeł literaturowych
C6	kształtowanie świadomości o wielokulturowości Polski, Europy i świata, a także otwartości na kultury obcojęzyczne

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	wyjaśnia podstawowe terminy z zakresu językoznawstwa ogólnego;	FPR_K1_W02, FPR_K1_W03, FPR_K1_W04, FPR_K1_W05, FPR_K1_W07	Kolokwium pisemne, Wypowiedź ustna
W2	rozumie i objaśnia różnice między typami fonologicznymi i morfoskładniowymi języków; poprawnie rozpoznaje zjawiska fonologiczne i morfoskładniowe;	FPR_K1_W04, FPR_K1_W05, FPR_K1_W06	Kolokwium pisemne, Wypowiedź ustna
W3	wymienia różne podejścia teoretyczne w opisie języka i potrafi je ze sobą porównać;	FPR_K1_W02, FPR_K1_W03, FPR_K1_W04, FPR_K1_W05	Kolokwium pisemne, Wypowiedź ustna
W4	przyporządkowuje języki europejskie i niektóre języki nieeuropejskie do rodzin językowych, w szczególności określa rozczłonkowanie wewnątrz rodziny indoeuropejskiej;	FPR_K1_W02, FPR_K1_W03, FPR_K1_W04, FPR_K1_W05	Kolokwium pisemne, Wypowiedź ustna
W5	rozumie współzależność między leksykonem i gramatyką i potrafi wyjaśnić ją posługując się przykładami ze znanych mu języków;	FPR_K1_W02, FPR_K1_W03, FPR_K1_W04, FPR_K1_W05, FPR_K1_W08	Kolokwium pisemne, Wypowiedź ustna
W6	wymienia i rozumie zastosowania językoznawstwa;	FPR_K1_W02, FPR_K1_W04, FPR_K1_W06, FPR_K1_W09	Kolokwium pisemne, Wypowiedź ustna
Umiejętności - Student/ka:			

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U1	stosuje terminologię językoznawczą w mówieniu o języku;	FPR_K1_U04, FPR_K1_U05, FPR_K1_U09	Kolokwium pisemne, Wypowiedź ustna
U2	potrafi objaśnić kształt hasła słownikowego oraz podać go ewentualnej krytyce;	FPR_K1_U03, FPR_K1_U04, FPR_K1_U07, FPR_K1_U09, FPR_K1_U11, FPR_K1_U13	Kolokwium pisemne, Wypowiedź ustna
U3	korzysta ze źródeł literaturowych;	FPR_K1_U02, FPR_K1_U05	Kolokwium pisemne, Wypowiedź ustna
Kompetencji społecznych – Student/ka:			
K1	jest otwarty i tolerancyjny na inne narody, kultury i języki;	FPR_K1_K09	Wypowiedź ustna
K2	jest gotów podjąć dyskusję na temat języków zagrożonych wymarciem i konsekwencji wymierania języków	FPR_K1_K04, FPR_K1_K07, FPR_K1_K09	Wypowiedź ustna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Poziomy języka i metody ich opisu.	W1, U1	Konwersatorium
2.	Specyfika języka naturalnego na tle innych systemów komunikacyjnych.	W1, U1, U3	Konwersatorium
3.	Elementy językoznawstwa porównawczego i indoeuropejskiego.	W1, W2, W4, U1, U3, K1, K2	Konwersatorium
4.	Elementy językoznawstwa typologicznego.	W1, W2, W3, U1, U3, K1, K2	Konwersatorium
5.	Relatywizm językowy i uniwersalia językowe.	W3, U1, U3, K1	Konwersatorium
6.	Współzależność między leksykonem i gramatyką (podstawy).	W1, W5, W6, U1, U2, U3	Konwersatorium
7.	Elementy semantyki językoznawczej i leksykologii.	W1, W5, W6, U1, U2, U3	Konwersatorium
8.	Pogranicza językoznawstwa i innych dziedzin nauki.	W6, U1	Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Konwersatorium	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Wykład problemowy, Dyskusja, Metoda analizy przypadków, Uczenie problemowe (Problem-based learning), Demonstracje dźwiękowe i/lub video, Praca w grupach, Rozwiązywanie zadań praktycznych

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Konwersatorium	Aktywne uczestnictwo w zajęciach; udział w dyskusjach: wypowiedź ustna. Kolokwium pisemne.

Literatura

Obowiązkowa

1. Fisiak J., Wstęp do współczesnych teorii lingwistycznych, WSiP, Warszawa, 1985.
2. Grzegorzczkova R., Wstęp do językoznawstwa, PWN, W-wa, 2008.
3. Majewicz, A., Języki świata i ich klasyfikowanie, Poznań, Wyd. UAM, 1989.

Dodatkowa

1. Lyons J., Wstęp do językoznawstwa. PWN, Warszawa, 1976.
2. Saussure, F. de, Kurs językoznawstwa ogólnego, Warszawa, 1961.
3. Polański K. (red.), Encyklopedia językoznawstwa ogólnego, Ossolineum.
4. Ałpatow W., Gorodecki B., Kibrik A., Poliwanova A., Wentcel A., Zalizniak A., Żuriński A., Zbiór zadań z językoznawstwa, Warszawa 1990.
5. Bednarczuk L., Języki indoeuropejskie, tomy 1 i 2, PWN, Warszawa, 1986.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Konwersatorium	30
Przygotowanie do zaliczenia	15
Czytanie wskazanej literatury	10
Przygotowanie do zajęć	5
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
FPR_K1_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wykazywania otwartości na nowe idee i do zmiany opinii w świetle dostępnych danych lub argumentów
FPR_K1_K07	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do świadomej oceny wartości dziedzictwa kulturowego obszaru języka portugalskiego
FPR_K1_K09	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wykazywania się otwartością i tolerancją wobec innych kultur
FPR_K1_U02	Absolwent/ka potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę z wykorzystaniem słowników, leksykonów oraz innych tradycyjnych i multimedialnych źródeł informacji, a także wyszukiwać, analizować, oceniać i selekcjonować informacje z różnych źródeł
FPR_K1_U03	Absolwent/ka potrafi właściwie korzystać ze zdobytej wiedzy przedmiotowej w celu formułowania i analizy problemów badawczych w odniesieniu do zjawisk językowych, literackich, glottodydaktycznych, translatologicznych i dotyczących kultury francuskiego obszaru językowego oraz w celu uzasadniania swoich wyborów
FPR_K1_U04	Absolwent/ka potrafi rozpoznawać oraz oceniać procesy i zjawiska językowe, literackie, glottodydaktyczne, translatologiczne i kulturowe dotyczące kultury portugalskiego obszaru językowego na podstawie uzyskanej wiedzy i z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi wykorzystywanych w badaniach filologicznych oraz/lub w badaniach interdyscyplinarnych
FPR_K1_U05	Absolwent/ka potrafi skutecznie posługiwać się poznanymi metodami i narzędziami właściwymi dla badań filologicznych
FPR_K1_U07	Absolwent/ka potrafi właściwie analizować przyczyny i przebieg konkretnych zjawisk językowych, literackich i kulturowych
FPR_K1_U09	Absolwent/ka potrafi samodzielnie, analitycznie i krytycznie interpretować językowe i literackie teksty i zjawiska kulturowe oraz/lub przekłady w odniesieniu do portugalskiego obszaru językowego
FPR_K1_U11	Absolwent/ka potrafi przygotować dyskusję i brać udział w debacie, porozumiewać się z innymi specjalistami / filologami w języku portugalskim i w języku polskim, z wykorzystaniem tradycyjnych i multimedialnych środków komunikacji, merytorycznie i fachowo argumentować oraz formułować wnioski z wykorzystaniem poglądów innych autorów
FPR_K1_U13	Absolwent/ka potrafi wypowiadać się fachowo i merytorycznie na tematy językowe w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa, glottodydaktyki, przekładoznawstwa i wiedzy o kulturze oraz wypowiadać się o tych dziedzinach w języku portugalskim oraz w języku polskim
FPR_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie zaawansowane tematy, pojęcia i zagadnienia dotyczące badań językoznawczych, literaturoznawczych i kulturoznawczych z obszaru kulturowego języka portugalskiego i krajów portugalskojęzycznych
FPR_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe teorie i metodologię nauk językoznawczych, literaturoznawczych, glottodydaktycznych, translatologicznych oraz dotyczących kultury portugalskiego obszaru językowego w języku polskim oraz w języku portugalskim
FPR_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie treść, formę i funkcję podstawowej terminologii z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, glottodydaktyki, traduktologii i wiedzy o obszarze kulturowym języka portugalskiego, a także metody i teorie wyjaśniające złożone powiązania i zależności między literaturoznawstwem, językoznawstwem, glottodydaktyką, translatologią i kulturą portugalskiego obszaru językowego
FPR_K1_W05	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe problemy z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, glottodydaktyki, przekładoznawstwa i obszaru kulturowego języka portugalskiego
FPR_K1_W06	Absolwent/ka zna i rozumie powiązania filologii portugalskiej i nauk filologicznych z innymi naukami humanistycznymi oraz z innymi naukami
FPR_K1_W07	Absolwent/ka zna i rozumie kompleksową naturę języka portugalskiego, jego złożoność i historyczną zmienność jego znaczeń, a także jego powiązania z językami klasycznymi i innymi językami romańskimi

Kod	Treść
FPR_K1_W08	Absolwent/ka zna i rozumie zaawansowane metody badawcze i interpretacyjne mające zastosowanie do tekstów użytkowych, literackich i naukowych języka portugalskiego lub języków programowania i technologii mowy
FPR_K1_W09	Absolwent/ka zna i rozumie funkcjonowanie instytucji kultury i orientuje się we współczesnym życiu kulturalnym obszaru kulturowego języka portugalskiego oraz specyfice luzofonii